

Kerteminde
Kommune

VÆRDIGHEDSPOLITIK

Omsorg og værdig ældrepleje

2024 - 2027

VÆRDIGHEDSPOLITIK 2024-2027
Omsorg og værdig ældrepleje

Kerteminde Kommune,
Ældre, Sundhed og Handicap
Lindøalléen 51, Munkebo
Telefon 6515 1515
www.kerteminde.dk

Værdighed vedkommer os alle

"Livskvalitet er at kunne klare sig selv", udtaler en borger til dialogmødet om værdig ældrepleje. Når man ikke længere kan vaske sig selv og bliver afhængig af andres hjælp, er man sårbar. Men ens værdighed forsvinder jo ikke, fordi førlighed og funktioner sætter ud.

Et værdigt liv handler derfor om livskvalitet og selvbestemmelse, men det handler også om at have indflydelse på sit eget liv og bevare gnisten og lysten til livet.

Værdighed er også at føle selvværd, at blive anerkendt som den, man er og at holde fast i sin identitet uanset alder og situation. Vi skal behandle ældre med den værdighed, de fortjener. Det betyder bl.a. mulighed for at indgå i fællesskaber, så ensomhed og kedsomhed undgås og ved livets slutning give nærvær og tryghed.

"Vi skal møde borgeren med respekt og give god og omsorgsfuld pleje i trygge og hjemlige rammer".

"Vi skal lytte til borgerens ønsker og opmuntre til at deltage i gode hverdagsoplevelser med samvær og fællesskab"

"De frivillige spiller en aktiv og vigtig rolle i livet på bl.a. vores plejehjem og vi skal åbne endnu mere op for, at børnehaver og skoler i nærområdet kan være en del af hverdagen og knytte bånd med ældre generation".

Disse forslag til en mere værdig ældrepleje er blot nogle få af mange forslag, der er samlet i et idékatalog, der tages i brug når politikken udmøntes i handleplaner. Tak for jeres store engagement og virkelyst. En særlig tak til Seniorrådet og Ældre Sagen for samarbejdet og ikke mindst jeres bidrag af viden, erfaring og praktisk hjælp.

Vi har nu en vigtig mission om sammen at få sat værdighed på dagsordenen, fordi værdighed handler om os alle og i Kerteminde Kommune VIL vi fællesskabet. SAMMEN finder vi nemlig de bedste løsninger.

På vegne af Ældre,- Handicap,- og Sundhedsudvalget

Jan Johansen
Formand

Formål

Kerteminde Kommune er forpligtet til at have en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje. Den skal indeholde de overordnede pejlemærker og principper for en mere værdig ældrepleje med udgangspunkt i den personlige hjælp, omsorg og pleje m.v., som ydes til borgere over folkepensionsalderen.

Vi er sammen om at give værdighed til ældre ved, at de får mulighed for at bevare et aktivt ældreliv, at bestemme selv og ved at støtte borgeren til så vidt muligt selv at løse hverdagsopgaver og dermed bevare livskvaliteten.

Værdighedspolitikken skal som minimum beskrive, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Ensomhed
- Mad og ernæring
- Pårørende
- En værdig død
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

For at skabe sammenhæng til andre politikker, tager værdighedspolitikken sit afsæt i velfærdsstrategien og kobler sig til sundhedspolitikken, demenspolitikken og handicappolitikken, der alle understøttes af den overordnede vision om "Fællesskab i Kerteminde".

Kerteminde Kommunes velfærdsstrategi tager altid sit afsæt i borgeren. Vi kalder det "borgerland". Det betyder, at vi er nysgerrige på, hvilke behov ældre har og hvad der er vigtigst lige nu. Sammen med ældre forsøger vi at skabe vi mening og en bedre forståelse af, hvilke gode løsninger, der er behov for at iværksætte. Vi tænker på tværs i hele kommunen og samarbejder meget gerne med pårørende og frivillige om at få den gode løsning til at lykkes, så vi sammen højner ældres livskvalitet og værdighed.

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra bl.a. Seniorrådet og Ældre Sagen vil inspirere og følge arbejdet med udmøntning af Værdighedspolitikken handleplaner med udgangspunkt i idékataloget, der indeholder et væld af forslag fra bl.a. et borgermøde.

Vision

I Kerteminde Kommune er en god alderdom og en værdig ældrepleje vigtige grundsten.

Ældre skal uanset deres funktionsniveau have et så godt, meningsfuldt og værdigt liv som muligt.

Sådan møder vi ældre

En værdig ældrepleje handler om værdier og måden, vi møder ældre. Omsorg er kernen i arbejdet i ældreplejen, hvilket også indebærer en respektfuld måde at møde, tale og omgås ældre på.

Vi møder ældre værdigt ved at vores værdier afspejler sig i, at:

- ældre er forskellige og skal ses og respekteres for den, de er.
- ældre mødes ligeværdigt og med respekt og ret til at bestemme i deres eget liv.
- ældres livssituation, livserfaring, livshistorie samt deres ønsker og drømme inddrages i en værdig pleje.
- ældre støttes i at fastholde og genvinde funktioner, så ældre så vidt muligt, kan klare sin hverdag og egenomsorg.

Støtte til at klare hverdagen

Hverdagsliv, livskvalitet og funktionsevne påvirkes ofte med stigende alder. Det er derfor vigtigt at hjælpe ældre til at klare mest muligt selv, så livet kan leves godt, meningsfuldt og værdigt. Det betyder bl.a. støtte og hjælp til træning af daglige færdigheder.

Vi støtter ældre til så vidt muligt at klare sig selv, så livskvaliteten bevares. Vi taler med ældre om ønsker og behov, sætter spot på ældres ressourcer samt støtter og hjælper til, at ældre så vidt muligt, kan klare sig selv fx gå på toilettet, vaske sig, tømme opvaskemaskine, hente post mv.

Det betyder, at vi lægger os i selen for at implementere nye arbejdsrutiner og skabe en kultur, hvor vores grundlæggende opgave er, at støtte ældre til selv at klare hverdagen så ældres oplevelse af liv, sundhed og værdighed fremmes.

Når man som svækket ældre ikke længere kan klare sig selv ved hjælp af den iværksatte støtte tilbydes, efter en individuel vurdering, hjælp til praktiske opgaver fx rengøring, bad og personlig pleje.

At styrke borgerens evne til at tage vare på sig selv for at fremme oplevelsen af liv, sundhed, udvikling og værdighed.

Det gør vi altid i et samarbejde med borgeren og fællesskabet omkring os.

Livskvalitet

Det er værdigt, at ældre har en god livskvalitet og trives.

Livskvalitet og trivsel går hånd i hånd med et værdigt ældre liv. Det handler bl.a. om en meningsfuld hverdag, glæde, tryghed og fællesskab. Det handler også om, at ældre kan bevare et selvstændigt og uafhængigt liv, som minder om den hverdag, der hidtil er levet og hvor ældre har kunne klare sig selv.

Vi kan sammen understøtte ældres livskvalitet ved, at:

- hjælpe ældre til at bevare sine vaner og klare sig bedst muligt i respekt for de kræfter, ældre har
- samarbejde med de frivillige om bl.a. flere aktiviteter på plejehjem og i andre sammenhænge.
- skabe tryghed med hjemlige rammer på plejehjem fx sansehaver
- sikre ældre mere indflydelse og medbestemmelse
- skabe tryghed med fasttilknyttede medarbejdere i hjemmet

Selvbestemmelse

Det er værdigt, at ældre har mulighed for at bestemme i sit eget liv.

Ældre har indflydelse på deres eget liv og mødes med anerkendelse og respekt for deres forskellighed, ønsker og behov.

For at opnå dette mål tager vi udgangspunkt i at sikre ældres mulighed for et aktivt liv med daglige gøremål og aktiviteter. Det kan være gennem hjælp og støtte til at bevare borgerens funktionsniveau eller brug af hjælpemidler og velfærdsteknologi, som giver mulighed for øget mobilitet og selvbestemmelse.

Vi kan sammen styrke ældres selvbestemmelse ved, at:

- tilstræbe, at ældre har indflydelse på, hvornår man står op og går i seng
- ældre tilbydes støtte til sine ønsker, behov og funktionsevne
- ældre er medbestemmende på, hvad der skal ske i deres liv, når helbred og funktioner svigter
- ældre har og lever et liv på sine egne præmisser
- ældre selv kan gøre de ting og gøremål, der er mulige.

Sagt på borgermødet ...

"Det er vigtigt, at komme ud blandt andre og kunne fortsætte med at træne"

"Jeg vil gerne være et sted, hvor jeg kan blive uden at skulle på plejehjem"

"Den, der kommer i hjemmet giver værdighed i samarbejdet med borgeren"

Ensomhed

Det er værdigt, at ældre lever et liv uden ensomhed.

Det er især svækkede ældre, der er udsat for ufrivillig ensomhed. Vi skal undgå, at ensomhed bliver en vedvarende følelse, der kan påvirke ældres sociale, psykiske og fysiske helbred i negativ retning. Ensomhed forringer livskvaliteten og kan have sundhedsmæssige konsekvenser og øget dødelighed.

Måden, vi bor på, betyder meget for sociale relationer og livskvalitet. Ældre, der bor i tættere sociale fællesskaber, har en tendens til at føle en højere livskvalitet, stærkere sociale netværk og er mindre ensomme end beboere i andre boligformer (Socialforskningsinstituttet). Samtidig ses der en tendens til, at ældres interesse for og efterspørgsel efter nye kollektive boligformer er blevet større.

For mange ældre kræver det en stor indsats at etablere værdifulde fællesskaber med andre aldersgrupper. Lokalsamfundet dvs. børnehaver, skoler, foreninger i nærmiljøet er derfor en vigtig aktør i at forebygge ensomhed hos ældre.

Vi kan sammen forebygge og bryde ensomhed samt styrke ældres netværk og sociale liv ved, at:

- ældre har adgang til fællesskaber, især i nærområdet
- ældre, der bor alene, har vi særlig opmærksom på
- skabe dialog om nye boformer, der matcher ældres behov for fællesskaber
- invitere plejehjemmenes nærområde ind fx børnehaver, skoler og frivillige
- etablere aktiviteter og netværk i samarbejde med frivillige
- etablere dialog og samarbejde med praktiserende læger i lokalområdet om et samarbejde om at afhjælpe ensomhed bl.a. i samarbejde med Ældre Sagen.

Sagt på borgermødet ...

"Alle har ansvar for at få andre med ud i fællesskaber. Tag naboen med"

"Flere spiser mere, når de er sammen med andre. Kunne etableres i samarbejde med frivillige"

"Man skal indgå i nye fællesskaber mens man er i stand til det"

Mad og ernæring

Det er værdigt, at ældre spiser sundt, ernæringsrigtigt og varieret.

Anretningen af maden og rammer om måltidet er også vigtig for ældres oplevelse af livskvalitet og værdighed. Der skal være rum til fællesskab ikke mindst omkring måltidet.

Især ældre, der spiser minimalt har behov for opmærksomhed og særlige rammer omkring måltidet.

Vi kan sammen støtte ældre i en god og sund ernæring ved, at

- inddrage ældre i deres ønsker, vaner og behov fx livretter og diæter
- skabe fysiske og sociale rammer for måltiderne fx fællesspisning
- i samarbejde med frivillige tilbyde støtte til måltider fx besøgs- eller spiseven
- sikre et varieret tilbud og valg af retter fx plantebaseret kost
- bedre information om fleksible madordninger fx delkomponenter til at færdiggøre maden selv.

Sagt på borgermødet ...

"Fordi man er blevet gammel, har man ikke mistet god smag"

"Det er vigtigt med livretter for at sikre nok indtag"

Pårørende

Det er værdigt, at samarbejde med ældres pårørende om god pleje og omsorg. Det er også værdigt at forsøge at undgå at de pårørende bliver mærket af livssituationen.

Pårørende kender ældres vaner og oftest også ældres behov for daglig pleje og omsorg. Mange pårørende løfter en stor opgave ved at støtte og yde ældre pleje og omsorg. De pårørende er med til at sikre en genkendelig hverdag ud fra deres fælles livshistorie. Men den pårørende kan også blive slidt og tynget af arbejdsbyrden og den følelsesmæssige belastning og dermed få påvirket sin egen livskvalitet.

Vi kan sammen samarbejde med pårørende ved, at:

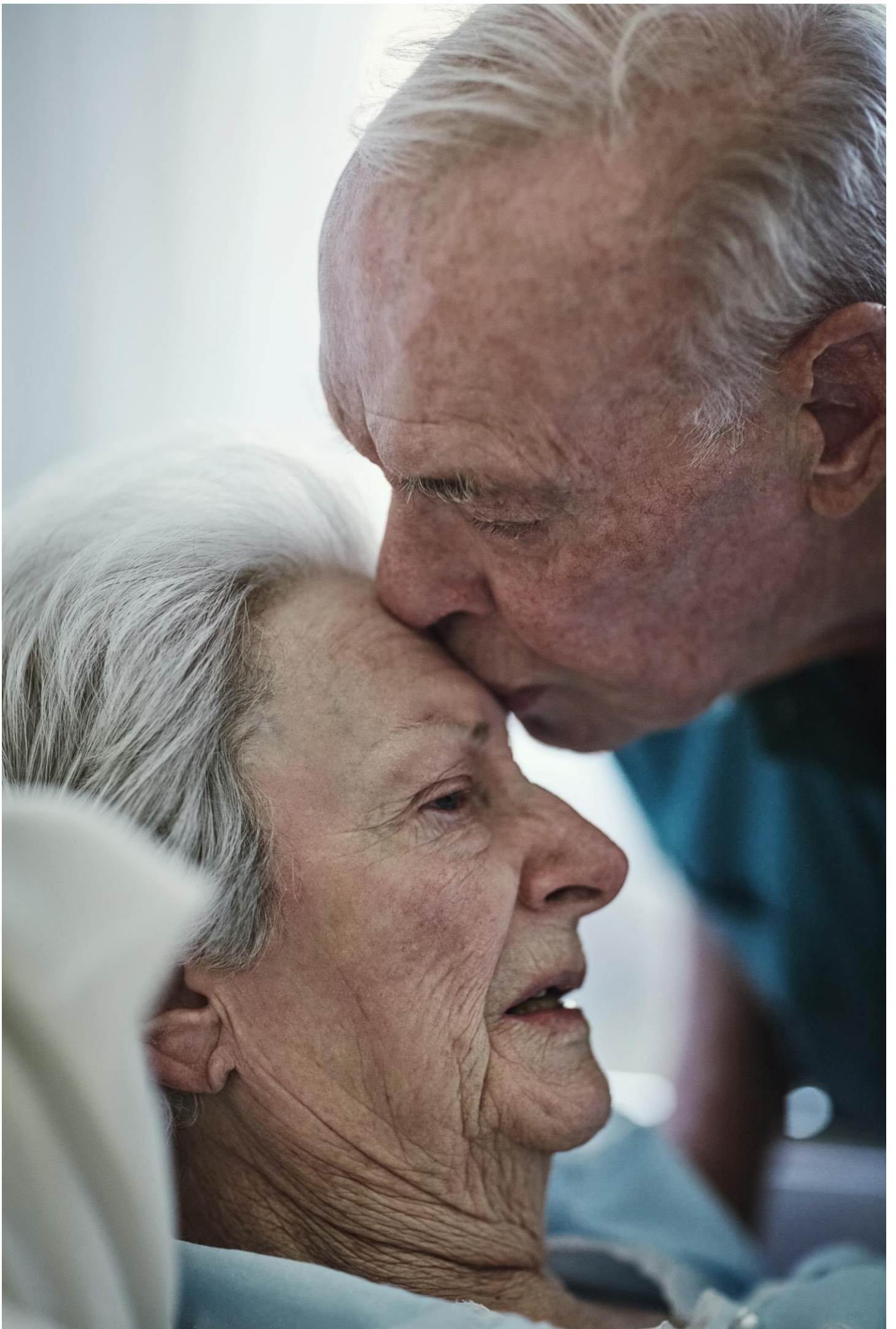
- skabe god relation til pårørende, møde dem positivt og anerkende deres rolle som pårørende
- inddrage pårørendes erfaring og viden, hvis ældre og familien ønsker det
- støtte og give de pårørende mere plads og hjælp til aflastning
- etablere pårørendegrupper, pårørendekurser og foredrag
- skrive livshistorier sammen med ældre og pårørende.

Sagt på borgermødet ...

"Det er vigtigt, at inddrage de pårørende og afstemme forventninger tidligt"

"Personalet inddrage pårørende og de pårørendes viden og erfaringer"

"Kommunikation med pårørende er meget vigtigt - og de pårørende skal mødes mere positivt"

En værdig død

Det er værdigt, at ældre bevarer sin identitet og værdighed til livets afslutning.

Hvordan borgeren ønsker den sidste tid, handler i høj grad også om værdighed. En værdig sidste tid kræver gode samtaler, tillid og nærvær. Den døende skal tilbydes smertelindring, støtte og rammer og en at holde i hånden, især hvis der ingen pårørende er eller de ikke har mulighed for at være til stede. Det er vigtigt med nærvær ved livets afslutning.

Vi kan sammen støtte ældre til en værdig død ved, at

- sikre ældres selvbestemmelse om den sidste tid fx et behandlingstestamente om livsforlængende behandling ("Min sidste vilje")
- arrangere oplæg om en værdig død fx ved præst eller Ældre Sagen
- tilbyde mere nærvær ved livets afslutning fx Vågetjenesten
- samtale om døden og ønsker til den sidste tid
- sikre klare regler og værdier på plejehjem og i hjemmeplejen, når det handler om at skabe tryghed den sidste tid
- ruste plejepersonalet til at tale med ældre og pårørende om døden og særlige ønsker

Sagt på borgermødet ...

"Det skal være trygt at komme herfra. Det er vigtigt at undgå smerter og angst"

"Pårørende skal klædes på til at være i processen ved forløb som trækker ud"

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Det er værdigt, at ældre oplever kvalitet, samarbejde og sammenhæng på alle områder og niveauer af ældreplejen.

Det gode sammenhængende forløb er kendetegnet ved et samarbejde, hvor både ældre, de pårørende, plejepersonale, terapeuter, læger, sygehus og frivillige og andre arbejder sammen om at skabe de bedste løsninger for at understøtte det gode ældreliv.

Vi skal fortsat udvikle ældreplejen og kunne tiltrække dygtige medarbejdere, som brænder for at gøre en forskel for ældre. God ledelse i ældreplejen kan understøtte medarbejdernes arbejdsglæde og engagement og dermed kvaliteten af den hjælp og omsorg, de yder til de ældre.

Vi kan sammen skabe gode sammenhængende forløb ved, at

- sikre gode udskrivelser fra sygehus til hjem samt ved overgangen fra hjem eller et midlertidigt ophold til plejehjem
- sikre visitation med involvering af ældre og plejepersonale, herunder sikre at ældre får italesat og lyttet til sine behov
- vise tydelig ledelse og klare værdier i omsorgen
- inddrage og forventningsafstemme med ældre og evt. de pårørende
- tildele ældre en fast kontaktperson og et fast team af medarbejdere
- udvikle kontinuitet, fleksibilitet og kommunikation i plejen
- påskønne de frivillige mere

Sagt på borgermødet ...

"Kontinuitet skaber tryghed - Flexibilitet skaber værdighed"

"Vigtigt med samarbejde mellem kommunen og sygehus, så man ikke bliver sendt hjem uden nogen til at tage imod"

